

NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid vetat? HORATIUS

NOMMER 127

'S BOSCH

DINGSDAG 23 OCTOBER 1832.

Nederlands.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dinsdag den 18 October.

Wordt gelezen een koninklijk besluit, bij hetwelk de heer H. Baron Collet d'Escoury van Brabant wordt benoemd tot voorzitter der Kamer, voor den tijd der opening van de zitting der Staten-Generaal, en de heer d'Escoury van Brabant wordt benoemd tot voorzitter der Kamer, voor den tijd der opening van de zitting der Staten-Generaal, en de heer d'Escoury van Brabant wordt benoemd tot voorzitter der Kamer, voor den tijd der opening van de zitting der Staten-Generaal.

EDELMOGENDE HEEREN!

Zoo heeft dan de koninklijke welwillendheid uwe keuze bekrachtigd, en zie ik mij alzoo tot de gewigtige betrekking, om in deze vergadering voor te zitten, op heden geroepen.

Aan mijne zijde acht ik het plicht die roeping te volgen, en ik doe dit in het volkomen vertrouwen op de voor mij gunstige, en hoogstvereerende, gezindheid van u edelmogende, welke mij den noodigen moed geeft, om eenen taak op mij, te nemen waarvan ik mij geenszins het teedere en moeilijke kan of wil ontveinen.

Doeh, waartoe zou ik van mij zelve bij uitsluiting spreken? — Onzer aller roeping is, schoon ten allen tijde gewigtig, thans echter van dubbel hoogt aangelegenheid. — Wij leven in het donkere der tijden, en nog is de sluier niet opgeligt, waarmede het gabelrijke voor ons verborgen is. Moed en kracht zullen er noodig wezen om, bij het dobberen tusschen vrees en hoop, op de haven der behoudenis met vasten blik te staren. Dan, geen nood! edelmogende heeren, wij vertegenwoordigen een volk, dat, volhardend in den tegenspoed, zich niet laat afschrikken door de tegenheden, waarmede het te worstelen heeft; een volk, dat zich de offers weet te getroosten, welke voor het behoud van al wat dierbaar is, moeten georderd worden.

Die bemoedigende bewustheid, zal ons dan ook voorzeker op den weg doen voortgaan, door ons ingeslagen, toen de strijd tusschen het goede en booze beginsel is aangevangen. — Moge de zegespraak van het eerste, de belooning voor ons der eenigzins pogingen van vrede en vrede wezen, en wij, in het onwaakelbaar vertrouwen onze kracht vinden dat, al spannen ook alle aardse magten tegen dit klein volk samen, de God van onze vaders voor hetzelfde doen kan, hetgeen Hij voor de voorgelachten, meer dan eens door geweld en overmagt besprougen, in het uiterste van den nood heeft willen darstellen.

Op aanzoek van verscheiden leden, besluit de vergadering tot het doen drukken en ronddeelen van deze aanspraak.

De voorzitter benoemt twee commissien, te weten:

Eene, belast met het ontwerpen van een antwoord op de resolutie van welke de Koning de tegenwoordige zitting heeft geopend, welke zamengesteld wordt uit de heeren van Asch van Wijk, Schimmelpenninck van der Oye, Op den Hooff, de Jonge en van Swinderen;

Eene, belast met het onderzoek der reeds ingekomen en verder in te komen verzoekschriften, waartoe benoemd worden de heeren Wverts, Verhoyen, Quintus en G. Clifford.

Wordt gelezen eene koninklijke hoedschap, aan geleide van tien ontwerpen van wetten, tot wijziging van even zoo vele titels van het tweede boek van het burgerlijk wetboek. Deze ontwerpen, benevens de daarbij behoorende memorie van toelichting zijn reeds gedrukt, en zullen derhalve worden rondgedeeld, alsmede verzonden aan de afdeelingen, welke staad getrokken te worden.

De voorzitter gaat daartoe over. De afdeelingen getrokken zijnde, worden tot voorzitters en onder-voorzitters daarvan gekozen:

Afdeel.	Voorzitters.	Onder-voorzitters.
1ste	Donker Curtius,	van Alphen.
2de	van Asch van Wijk.	Dyckmeester.
3de	van Randwyck.	Sandberg.
4de	de Jonge,	Byleveld.
5de	Sypkens.	Beelaerta.

Zitting van vrijdag den 19 October.

De zitting van de tweede kamer der staten-generaal heeft heden ten half twee ure eenen aanvang genomen. Een verzoekschrift is in handen der commissie tot de petitiën gesteld en op een aantal ingekomen boekwerken is het gewoon besluit genomen. Ten twee ure is Z. Exc. de minister van finantien door de daartoe benoemde commissie ter vergaderzaal binnengeleid. Zijne Exc. tegen over den voorzitter gezeten zijnde, begon zijve redevoering met zijn genoegen te kennen te geven, dat hij reeds weinige dagen na het openen der zitting in de gelegenheid was de financiële wetten te kunnen voordragen, die de takken van het bestuur voor den dienst van 1833 zullen verzekeren, en welke alleen het besef der onverwilde noodzakelijkheid hem den moed verschafte tot die hoogte op te voeren, die het behoud en de onafhankelijkheid van het vaderland vorderen. De wet tot vaststelling der gewone begrooting van uitgaven over 1833 is door Zijne Exc. voorgelezen, zonder het geheel montant dier begrooting te noemen. Onder anderen heeft Z. Exc. gezegd dat die wet tot bewijs zal strekken, dat de regering ernstig op den weg van bezuiniging voortgaat. In de wet der middelen tot besparing der gewone uitgaven komt voor eene belasting op den turf, steenkolen, brandhout en het gemaal, alsmede de thans geheven wordende opcenten op de grondbelasting, personeel, patenten en accijnsen. Bij het opnoemen van de doelmatigheid dezer belastingen heeft de minister gezegd, dat de accijns op de suiker niet aan de verwachting beantwoordt, en dat in de tegenwoordige zitting op dat middel zal terug gekomen

worden; terwijl de belasting op de zeep het doel schijnt te treffen. Bij twee andere ontwerpen van wet wordt de inkoop en aflossing van schuld in 1833 bepaald op denzelfden voet als in 1832 heeft plaats gehad, en is de som van 10,895,215,84; zijnde het bedrag der som, bij de wet van den 12 juli 1832 voor de buitengewone behoeften toegestaan, voor de twee nog overige maanden van dit jaar gesteld.

Om te voorzien in de buitengewone behoeften van het rijk voor het volgend jaar, die het gevolg kunnen zijn van den voortdurende staat van oorlog over 1833, en welke behoeften op eene som van 45,342,282,99 geraamd is, heeft de minister voorgedragen het openen eener vrijwillige geldleening of geforceerde heffing, in navolging zoo als zulks in dit jaar heeft plaats gehad, hetwelk de goedkeuring der staten-generaal heeft weggedragen, bij de natie deelneming heeft gevonden en de proef heeft doorstaan. De vrijwillige negotiatie zal een kapitaal van f 93,300,000 niet te hoven mogen gaan, verdeeld zijn in 31,100 aandelen van f 3000 ieder, gepluist in daarbij voorgestelde onderdeelen, en eene rente gegeven van 5 pCt. in het jaar. Tot het bekomen van zoodanig aandeel zal men behooren te forneren in kontanten f 2550 of f 1000 5 per cents oorlogskosten en f 1500 kontanten of wet f 1000 6 per cents effecten uit de vrijwillige geldleening van 1831 en f 1430 aan kontanten; de onderdeelen in evenredigheid van dien. Voor de geldelijke bijdragen zullen receptissen worden uitgegeven, die bij eene eventuele geforceerde heffing (op den voet der wet van 4 januari 1832 zulkende plaats hebben) als contant geld zullen worden aangenomen; doch wanneer die heffing niet ingevoerd wordt, tegen 1 percent zullen worden ingewisseld. Deze receptissen zullen op naam of in blanco worden ingegeven. De regering behoudt zich echter voor, om in den loop der beraderingen, naar omstandigheden, de geldelijke bijdragen te verhoogden. Van de geraamde som voor de buitengewone behoeften zal de helft provisioneel beschikbaar worden gesteld, terwijl het overige door nadere wettelijke bepalingen zal worden geregeld.

De stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld en zijn naar de afdeelingen verzonden. De zitting werd zonder bebaald adjournement gescheiden.

De mededeeling, op den 18 oktober door Zijne Excell. den minister van buitenlandsche zaken aan de staten-generaal gedaan, was van den volgenden inhoud:

EDELMOGENDE HEEREN!

De laatste openingen, door mij nopens den gang der onderhandeling, betreffende de scheiding van Nederland en België, aan de staten-generaal gegeven, deden duidelijk bliken, dat de tijdelijke belemmering, welke de londensche conferentie verklaard had in hare werkzaamheden te ondervinden, nauwelijks door de onderzekere voorwaarden uitgewisselde oostenrijksche, prussische en russische bekrachtiging van het met België gesloten traktaat, was weggeruimd, of men besloot alhier, om nieuwe ernstige pogingen aan te wenden, ten einde de bedoelde schikking te bevorderen.

Hiertoe strekten, onder anderen, de twee nota's van den nederlandschen gevolmagtigden van den 30 juni, de eene van eenen geschiedkundigen inhoud, de andere ten geleide dienende van een daarbij aangeboden ontwerp van traktaat. In dit ontwerp werden de hoofpunten van geschil, die van het grondgebied en van de staatschuld, ten gevolge van s Konings verlangen, om tot eene afdoening te geraken, behalve nog eenige andere bepalingen van meer of minder belang, ingewilligd, en een, als het ware, onzijdige vorm van traktaat voorgesteld, doorwelken aan de oogmerken van al de betrokken partijen, scheen voldaan te worden. Geen wonder, dat dit aanbod gunstig te Londen en elders werd opgenomen. In eene nota van den 10 juli gaf de conferentie aan den belgischen gevolmagtigden te kennen, dat de jongste nederlandsche mededeelingen eene wezenlijke toenadering behelsden, omtrent het vraagstuk van het territoir, en gegrande aanmerkingen, opzigtelijk eenige punten, in de voorstellen van Nederland vervat; doch oordeelde zij in eene nota insgelijks van dien dag, aan den gevolmagtigden der Nederlanden gerigt, eenige bedenkingen te moeten aanvoeren, die het nederlandsche ontwerp hares erachtens, in eenigzins verstand, ter vervanging van welke vier nieuwe artikelen, die haar werden aangeboden. Deze stukken kregen hunne plaats in het 67ste protocol, gedagteekend den 13 juli.

Een ander protocol van denzelfden dag, en dragende het n. 68, had geene betrekking tot de onderhandeling.

De vier van de conferentie ontvangen artikelen over het algemeen niet aannemelijk bevonden zijnde, onder anderen uit hoofde zij van de 24 artikelen werden voorafgegaan, zoo zag zich het nederlandsche kabinet genoopt, deszelfs voorstellen van den 20 juni nader te ontwikkelen en toe te lichten. Dit geschiedde, doch te gelijk kwam men, zoo veel mogelijk, aan de wenschen der conferentie te gemoot. Men vulde de veronderstelde gapingen van het nederlandsche ontwerp aan, en gaf toe op alles, wat met de eer en wezenlijke belangen des vaderlands bestaandbaar was. Men verklaarde zich tevens op nieuw bereid, om, dadelijk na de sluiting van een tractaat met de vijf Mogendheden, ook met België te teekenen, ten welken einde de noodige volmagten aan den baron van Zuylen van Nyswolt werden afgezonden. Eene nota in dezen geest gesteld, werd den 25 juli ter conferentie ingeleverd. (Hier geeft Z. Excell. voorlezing dier nota).

Tegelijkertijd zettende de gevolmagtigden hunne bijeenkomsten voort. Hier en daar, — een blijk, dat men zich in het algemeen over de zaken verstaan had, — werden wijzigingen verlangd in de alhier ontworpen redactie, en vele derzelve, dezertijds aangenomen. Slechts omtrent zeer weinige punten van ondergeschikt belang bleef nog eenig verschil van gevoelen over, en men overtuigde zich in 's Gravenhage alsnu de ont-knooping dezer langdurige verwikkeling bereikt te hebben.

De uitslag heeft tot hiertoe die verwachting niet bevestigd. Juist in het oogenblik, toen men de sluiting van het tractaat genaderd was, verhief zich in België een kreet, dat men op zoodanige voorwaarden, welke nagenoeg alles behelsden, wat de Belgen zelve verlangd hadden, niet behoorde te sluiten.

Dagbladen, vlugschriften, adressen, niets wordt gespaard om te doen voorkomen, als of meer bepaaldelijk de vaart op de Schelde geheel nieuwe, en andere bepalingen vereischte, dan diegenen, door België zelve en door de vijf Mogendheden vastgesteld en bekrachtigd, en ook door Nederland ingewilligd Drogredenen, overdrijving, verkeerdelijk aangevoerde cijfers, en uit haar verband gerukte daadzaken, alles werd thans nog in het duister liggende bedoelingen, doch waaromtrent de rollen der geschiedenis eenmaal uitspraak doen zullen, te herde gebragt, om de teekening van het tractaat van scheiding te verhinderen.

Een thema, op den 6 september door den eersten britschen secretaris van staat voor buitenlandsche zaken aan den nederlandschen gevolmagtigden overhandigd, kondigde aan, welken noodlottigen indruk deze bewegingen van den opstand gemaakt hadden. Hetzelve behelsde niets minder dan de verplaatsing der onderhandeling op eenen geheel nieuwen grond, en bepalingen omtrent de vaart op de Schelde en andere nederlandsche wateren, ten eenemale strijdig met de onafhankelijkheid en met de eerste belangen van den staat. In mijne vertrouwelijke gesprekken met den minister van Engeland, even gelijk door de nederl. gevolmagtigde in eene bijeenkomst met den eersten secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken van Groot Brittanje, werd verklaard, dat in dit onverwacht voorstel, dezertijds, onmogelijk kon worden getreden. Te gelijker tijd bevroedde men alhier de noodzakelijkheid om aan de conferentie eene korte schets van den tegenwoordigen staat, en van de rijpheid der onderhandelingen aan te bieden, aan haar het verlangen te uiten, om op dien voet, zoo spoedig als de aard der zaak het mogt gedoogen, te teekenen, en tevens aan te kondigen, dat het bestaan van het nederlandsche volk niet toeliet aan de nieuwe belgische eischen het oor te leenen. Hiertoe strekte eene nota van den 20 september. (Deze nota is reeds medegedeeld).

Na de ontvangst van dit stuk, werden door de conferentie op den 25 september aan 's Konings gevolmagtigden negen vragen voorgelegd, en door denzelfden den volgenden dag beantwoordt.

Kort daarop kreeg de regering van onderscheidene zijden kennis van de protocollen n. 69 en 70, gedagteekend den 30 september en 1 oktober. Deze stukken en de daarbij aangevoerde bijlagen, eene min gunstige beoordeeling der staatkunde van het kabinet van 's Gravenhage, en eene onnaauwkeurige voorstelling van daadzaken behelzende, zoo is 's Konings gevolmagtigde te Londen uitgenoodigd geworden, om een en ander op te helderen bij de volgende nota.

Bij die nota zijn tevens gevoegd geworden eenige aanmerkingen op het thema van den 6 september.

De door mij aangehaalde stukken, van welke alle hier nevens een afschrift wordt overlegd, wijzen het standpunt aan, waarop Nederland zich, ten aanzien van de voorwaarden der scheiding tusschen Nederland en België, thans bevindt, en behoeven geene verdere ontwikkeling. Het zij mij daarom vergund er slechts bij te voegen, dat in het laatst der afgelopen week nieuwe openingen alhier ontvangen zijn, welke op dit oogenblik een onderwerp van beraadslaging uitmaken.

Edel Mogende Heeren! onder het loeijen der staatsstormen is de eerste plicht, en de eerste behoefte der staatslieden, tot de leiding van 's lands zaken geroepen, kalmte. Sedert het uitbarsten van den belgischen opstand legde de nederlandsche regering zich steeds toe op de vervulling van dien plicht, en op

het niet te kort schieten in die behoefte. Te midden eener verwikkeling, waarvan de geschiedenis geenen tegenhanger aanbiedt, heeft zij het oog onwrikbaar en naauwgezet op 's lands regten en belangen, in overeenstemming met deszelfs verbintenissen, ten opzichte van andere volken, en met deszelfs plaats op het toneel der wereld, gevestigd, en hare aanhoudende pogingen aangewend, om eenen gematigden en bedaarden gang met klem en vastheid te paren; maar, wanneer wij de bejegening gadeslaan, ten gevolge van den zeldzamen aard der tijden, aan het, met diep ontzag voor de heiligheid der tractaten vervulde, en alle deszelfs verplichtingen jegens de vreemde Mogendheden angstvallig nakomende Nederland, aangedaan, dan dringt zich onwillekeurig aan onze getroffen harrionering het lot op van Aristides, door de Atheners tot het ostracismus verwezen, omdat het hun verdroot hem te hooren noemen den regtvaardigen.

(Onder de bijlagen bevinden zich de volgende protocollen, No. 67 en 68; de protocollen No. 69 en 70, van welke wij reeds vroeger den zakelijken inhoud hebben medegedeeld.

PROTOCOL n. 67 van de conferentie, gehouden aan het ministerie van buitenlandsche zaken te Londen, den 13 july 1832.

Tegenwoordig de gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruisen en Rusland.

De Gevolmagtigden der vijf hoven zich in conferentie vereenigd hebbende, hebben kennis genomen van de hierbij gevoegde mededeelingen, die door den gevolmagtigden van Z. M. den Koning der Nederlanden aan hen gerigt zijn.

Na dezelve in verschilleude achtereenvolgende conferenties te hebben onderzocht, zijn zij overeengekomen, om aan den gevolmagtigden der Nederlanden het hierbij gevoegde antwoord, en aan den belgischen gevolmagtigden de insgelijks bij het tegenwoordig protocol gevoegde nota te zenden.

PROTOCOL No. 68 der conferentie, gehouden aan het ministerie van buitenlandsche zaken te Londen, den 13 july 1832.

Tegenwoordig de gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruisen en Rusland.

De gevolmagtigden der vijf Hoven zich in conferentie vereenigd hebbende, verklaren de Gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruisen in last te hebben, om aan de conferentie van Londen het besluit mede te deelen, hetwelk de duitsche bondsvergadering, in hare zitting van 28 juni, betrekkelijk de gevangenhouding van den heer Thorn, genomen heeft, ten gevolge van de mededeeling, welke haar onder dagteekening van 15 juni, van wege de conferentie gedaan is.

Dit besluit houdt het navolgende in: Daar de conferentie van Londen zich aan den eenen kant (zie derzelve protocol No. 69 van 4 mei 1832) tot den nederlandschen Gevolmagtigden gerigt heeft, ten einde van Z. M. den Koning der Nederlanden de loslating des heeren Thorn te erlangen, en aan den anderen kant gelijktijdig eenen stap bij het belgische bestuur gedaan, en het verlangen aan hetzelfde te kennen gegeven heeft, dat niet alleen de personen, die als maatregel van wederverging voor de opligting des heeren Thorn, in hechtenis genomen zijn, maar ook de luxemburgsche onderdanen, die te Namen gevangen gehouden worden, insgelijks in vrijheid gesteld wierden, overeenkomstig het staatkundige beginsel eener wederzijdsche vergetelheid van het verledene; — daar bovendien de nederlandsche Gevolmagtigde (blijkens het protocol No. 62 van 29 mei) aan de conferentie verklaard heeft, dat Z. M., zijn verheven meester, bereid was, om den heer Thorn in vrijheid te doen stellen, indien de tegenpartij den noodigen waarborg gaf voor de vervulling der bovengemelde door de conferentie aan den belgischen gevolmagtigden gerigte vorderingen.

Zoo is het thans boven al van belang te weten, of de op den 4 mei jl. door de conferentie bij den belgischen Gevolmagtigden gedane stap even gunstig is opgenomen geworden, als met de uitnoodiging aan den nederlandschen gevolmagtigden het geval is geweest. Daar het niet te veronderstellen is, dat de bedoelde welwillende stap gedurende bijna twee maanden zonder voldoende antwoord of wel zonder eenigerlei antwoord zoude gebleven zijn, zoo verwacht de duitsche bondsvergadering ten dezen opzichte slechts eene mededeeling van wege de conferentie, om de begeerte te verwezenlijken, die haar bezielt, om alle botsing tusschen de groot-hertogelijke overheden en de belgische ambtenaren te voorkomen, en te dien einde het gouvernement der bondsvesting te magtigen om den heer Thorn uit de handen der civiele overheid van het groot-hertogdom te ontvangen, en zorg te dragen, dat zijne in vrijheidstelling plaats hebbe terzelfde tijd, waarop van de zijde des belgischen bestuurs de personen zullen worden losgelaten, waarvan in de protocollen No. 60 en 61 der conferentie wordt melding gemaakt.

De duitsche bondsvergadering, die steeds de in hechtenisneming van den heer Thorn betreurd heeft, uit hoofde der verwikkelingen, die deze daad dreigde te doen geboren worden, zal er een bijzonder genoegen in vinden, om deze zaak, op den grondslag der hier boven aangeduide schikking, tot het gewenschte einde te brengen.

In antwoord op deze verklaring, hebben de Gevolmagtigden

van Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland, aan de Gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruisen herinnert, dat, volgens het protocol N° 62, door de duitsche bondsvergadering overgehaald, de londensche conferentie aangekondigd had, dat zij, zoodra de heer *Thorn* in vrijheid zoude zijn gesteld, zich beijveren zoude, om in België de noodige pogingen te doen, ten einde de onmiddellijke vrijlating der personen, in haar protocol No. 60 vermeld, te verwerven.

De conferentie van Londen kan reeds nu de duitsche bondsvergadering verzekeren, dat deze pogingen alsdan, spoedige en goede uitslag zullen hebben; maar de conferentie is verplicht er op nieuw op aan te dringen, dat de eerste stap tot eene billijke genoegdoening van denzelfden kant kome, waarbij in dit geval het eerst onregtmatig gehandeld is; en terwijl zij zich aan hare, in de protocollen n° 40 en 52 uitgedrukte gevoelens gedraagt, verzoekt zij de gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruisen ten dringendste, om, zonder eenig verwijl, en in het vertrouwen op de verzekering, in het tegenwoordig protocol vervat, van de billijkheid der duitsche bondsvergadering de uitvaardiging der bevelen te verwerven, die zij voornemens was tot onmiddellijke vrijlating van den heer *Thorn* te geven, zoodra zij de mededeeling zoude hebben ontvangen, die zij nog van de zijde der conferentie verwachtte.

De gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruisen verklaren, dat zij zonder het minste verwijl de wenschen der conferentie van Londen ter kennis der duitsche bondsvergadering zullen brengen. (Get.) *Wessenberg, Neumann, Baron de Marvail, Palmerston, Bülow, Lieven, Metasszewic.*

Hier volgt het thema *Palmérston* en de negen vragen der conferentie door ons medegedeeld; benevens de daarop gegevene antwoorden der regering. Daarna heeft de minister kennis gegeven, dat dezêr dagen van de londensche conferentie nieuwe voorstellen zijn ontvangen, die tegenwoordig een onderwerp van overweging der Regering uit maken, doch welker inhoud aan de kamer niet is medegedeeld. Het schijnt intusschen, dat de conferentie, wel verre van besloten te hebben vijandelijke dwangmiddelen te nemen, veel eer gezind is te vereffenen.

HERTOGENBOSCH, 22 October.

Te 's Hage zijn aangekomen, baron *Fagel*, ambassadeur van Z. M. bij den Koning der franschen, en de graaf *van Dönhoff*, Pruisisch legatie-secretaris, komende van Berlijn.

Naar men verneemt, zoude bij Z. M. dezêr dagen een besluit genomen zijn, waarbij aan de R. K. geestelijken in het diocees van 's Hertogenbosch die toelagen weder worden toegekend, welke dezelve uit de inkomsten der geestelijke goederen, krachtens het besluit van het provinciaal bestuur van Brabant, van den 23 november 1804 voormaals hebben genoten. Mogelijk zullen wij dit besluit eerstdaags in deszelfs geheel mededeelen.

CHOLERA BERIGTEN.

Besmette plaatsen.	Dagteekenen der opgave.	Bijgekomen zieken.	Getal der herstelden.	Getal der overledenen.	In behandeling gebleven zieken.
Amsterdam.	18 tot 20 October.	10	23	8	42
Leyden.	16 en 17	7	1	4	26
Rotterdam.	18 — 19	3	10	4	36
Utrecht.	17 — 18	46	7	9	60
Amersfoort.	16 — 17	15	5	7	36
Gouda.	17 en 18	4	1	3	8
Haarlem.	17 — 18	4	1	1	3

Sedert den 19 dezer des middag zijn in het cholera-ziekenhuis bijgekomen een jongen en een meisje, beide overleden. — Op den 20, een manspersoon en een meisje, des avonds overleden. — Den 21, drie manspersonen en drie meisjes, waarvan een man en een meisje is gestorven. — Den 22 bijgekomen eene vrouw en een jaap, welke den 18 was ingebracht. — Zoodat op heden middag 12 uren onderbehandeling zijn 10 lijdens. — Onder bijzondere behandeling waren 3 personen.

Uit Berlijn verneemt men thans officieel, dat de cholera in het vorige jaar 32,647 bewoners van den pruisischen staat heeft weggeraapt; daarvan kwamen alleen op het groot-hertogdom Posen en de provincie Pruisen 25,977 sterfgevallen; het sterkst woedde de ziekte op die plaatsen, waar men met de Russen in gemeenschap was geweest. Van het mannelijk geslacht zijn meer dan van het vrouwelijk overleden, en meerendeels personen in het krachtigste levensperk (tusschen 20 en 50 jaren). Voor het overige schijnt uit de sterflijsten te blijken, dat het daazijn der cholera vergezeld gaat van eene algemeene ziekte-voorbeschiktheid.

Engeland.

LONDEN, 16 October.

Gisteren is op het bureau van buitenlandsche zaken wederom een kabinetsraad gehouden, waarbij de graaf *Grey*, die des ochtends in de stad terug gekomen was, ook tegenwoordig is geweest.

De prins de *Talleyrand*, die zondag nacht alhier aangekomen is, heeft reeds dadelijk den volgenden dag langdurige conferentien met den minister *Grey*, *Palmerston* en lord *Holland* gehouden en ook een bezoek vanden pruisischen gezant *prins Lieven* ontvangen.

Men schijnt hier met ongeduld naar de aanspraak te wachten, waarmede Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden de zitting der staten-generaal heeft geopend. Het ministerieel avondblad, dat reeds zoo vele verschillende redeneringen omtrent de nederlandsche zaken heeft publiek gemaakt, is nu weder van gevoelen, dat Holland, al ware daaraan ook onrecht geschied, evenwel de algemeene rust en het welzijn van Europa nooit in gevaar mag brengen, en men het nooit toelaten kan om in het bezit te blijven van de belangrijkste vesting van België, en van daar Antwerpen met een bombardement en het sluiten van de Schelde te bedreigen; weshalve het meent, dat, het koste ook wat het moge, en onverschillig hoe of wanneer de overige punten der questie uitgemaakt worden, de citadel in handen der Belgen moet overgaan.

Er is niets naders bekend omtrent het gerucht, dat er bevelen zouden gegeven zijn om de vloot van sir *Pulteney Malcolm* naar de Schelde te zenden. Dit admiraal, welke eenigen tijd te Londen heeft doorgebracht, is dezen ochtend naar Portsmouth terug gekeerd, en volgens berichten van daar zou er reeds den 12 dezer order van wege der admiraliteit gekomen zijn om te Spithead een eskader van ten minste twintig schepen te vereenigen, bestaande uit vijf liniëschepen, de *Donagal*, *Spantate*, *Revenge*, *Talavera* en *Wellesley*, twee fregatten van vijftig stukken, de *Vernon* en *Southampton*, vier kleiner fregatten, de *Briton*, *Stag*, *Gastor* en *Volage*, zeven kortelaten en twee stoombooten. De *Donagal*, die een gebrek aan de loezekiel gekregen had, was inschiet dook gehaald, doch zou den 25 weder te Spithead moeten zijn.

Te Cowes is een jacht, de *Waterwitch*, van Oporto gearriveerd, van waar het den 7 dezer maand vertrokken is. Het brengt dépêches van den admiraal *Parker* mede voor het engelsch gouvernement; doch wat deze inhouden, is niet bekend. Alleen meent men te weten, dat na den 29 september de troepen van don *Miguel* geen aanval op de stad hadden gedaan en dat de vloeten ter hoogte van Vigobai lagen.

De *Courier* bevat het volgende artikel: « Wij kunnen verzekeren, dat de britsche vloot, ter opvaart naar de Schelde bestemd, bevel heeft den 6 november zich te verzamelen, om standigheden echter zouden kunnen veroorzaken, dat eene meer spoedige bijentrekking noodzakelijk moogt worden geoordeeld.

Deze krachtadige voorloopige demonstratie mag beschouwd worden als voldoende om den Koning van Holland te overtuigen, dat de leden der conferentie het ernstig meenen, dat geweld en wel een doortastend geweld tegen hem zal worden aangewend. De gelegenheid derhalve, voor Koning *Willem* om zijne zelfstandigheid te behouden en ter zelfder tijd vijandskeden te vermijden, blijft nog open; hij zal voor dadelijken krachtdwang datgene kunnen opgeven, wat zijne eer — zoo als Zijne Majesteit het beschouwen mag, — en zijne herhaalde geloften van niet van zijn besluit te wijken, hem mogten verbieden of bloot voorstellingen in te willigen. Zelfs nog op dit laatste oogenblik is het nog tijd voor Z. M. om van zijn verzet af te zien; maar doet hij het niet, laat dan Koning *Willem* toelaten; hij zal vroeg of laat toch moeten wijken; het onderscheid is maar, dat, wat Z. M. nu met gratie zoude afgeven, hij later gedwongen zal moeten afstaan.»

Frankryk.

PARYS, 15 October.

De belgische gezant *le Han*, heeft dezen morgen eene langdurige conferentie met den engelschen gezant, lord *Granville*, gehad. Voorts is een der adjudanten van den minister van oorlog met dépêches naar Brussel vertrokken.

Het officiele dagblad van Madrid van den 9 dezer, heden alhier ontvangen, bevestigt volkomen, dat het spaansche ministerie eene geheele verandering heeft ondergaan. H. M. de Koningin is gedurende de ziekte des Konings, tot regentes benoemd. Het bestuur der buitenlandsche zaken is aan den heer *Zea-Bermudez*, dat van oorlog aan den generaal *Menas*, van marine aan den vice-admiraal *Laborda*, en van finantien aan don *Eucima* en *Piedra* opgedragen. Voortoe zal het ministerie van buitenlandsche zaken en marine door don *Francesco Ullou* worden waargenomen. Voorts heeft de regentes als een der eerste maatregelen van haar bestuur gelast, dat de universiteiten zouden hersteld worden, dat alle gevangenen wegens staatkundige misdaden werden in vrijheid gesteld, en sag men daarenboven eerstdaags eene algemeene amnestie voor de tijdgewekene te gemoet.

De gewezen hertog *Karel van Brunswyk*, die sedert eenige dagen zich te Orbe in Zwitserland ophoudt, is van daar den 7 dezer verdwenen, zonder dat het iemand bekend is, waarheen hij zich heeft begeven.

De koning, welke, zoo als bekend gemaakt is, dit jaar moet verschijnen, zal den 20 november haren digtsten stand (perihelie) bij ons hebben; men heeft dezelve reeds in het observatorium gezocht, doch nog niet kunnen ontdekken, uit hoofde van hare zwakheid en te verre afstand; zij bevindt zich thans in het gesternte der tweelingen, naast de *Pollux*; in alle

gevallen zal deze komst met het bloote oog niet sigbaar zijn, en men zal dezelve slechts omstreeks 2 of 3 uren 'smorgens met sterrekundige werktuigen kunnen bespeuren.

Belgie.

BRUSSEL, 19 October.

Eergisteren hebben de fransche intendanten, wier komst te Brussel wij aangekondigd hebben, op het ministerie van oorlog schikkingen bepaald, voor de, hinnen 5 à 6 dagen, te doene fourituren aan het fransche leger bij deszelfs intogt in Belgie. Dien dag hebben de ambtenaren aan het ministerie van 7 uren 'smorgens tot 10 uren des avonds gearbeid (*Mémorial*).

— Naar men aankondigt is de cholera thans uit alle militaire rijkshospitalen geweken.

— Volgens de laatste tijdingen uit Spanje vordert Koning Ferdinand dagelijks in beterschap en zou hij den 15 dezen maand naar Madrid komen.

Men houdt zich in de omstreken van Antwerpen ijverig bezig, met het kappen van hout voor schanskorven, welke men vermoedt, dat voor de belegering der citadel moeten dienen.

— De gekweten van september hebben aan den Koning een verzoekschrift ingediend om, in geval van vijandelijkheden, tot een compagnie te worden geformeerd en een afzonderlijke uniform te dragen.

— Men meldt ons, dat de Hollanders den gouden Bewaaten-Rede, tusschen Aardenburg en Sluis, geïndeerd hebben.

— De heer van Bonmet, bisschop van Luik, is gisteren alhier aangekomen en bij den minister van justitie afgestapt.

20 October 1832.

Nieuwsgierig zijnde om het vervolg van het vlog- of prulschrift van den heer van Dam van Isselt te leeren kennen, heb ik de *Arnhemse Couranten* blijven inzien en in nummer 125 van 18 desen, dan ook daarvan een tweede vervolg aangetroffen. Daar ik niet wist of dit vervolg overeenstemde is met het originele in de fransche taal uitgegeven, hetwelk ik niet gelezen heb, en de aanschaffing daarvan mij de moeite en de centen ook niet waard is, moet ik mij tot het in voorn. courant medegedeelde bepalen; ik twijfel echter, het hartstogtelijke der taal in opmerking nemende, of daarin geene hatelijke uitdrukkingen, met opzigt tot personen hingen dit rijk, hetzij dan direct of zijdelings, zijn weggelaten.

Bij de mededeeling voor onze landgenooten, zal men mogelijk voorzigtigheidshalve hebben getracht, deze te vermijden. Wat de buitenlanders aangaat, kan het geen kwaad, dezelve op het zwartste af te schilderen en al mogten het dan ook Vorsten of Pansen wezen, deze met koningsmoorders op eene lijn te stellen. Schelden en razen is geene kunst en wij hebben tyden beleefd, dat roedvoeringen van dien stempel en vooral, wanneer daarin van volksverdrinkingen, tirannen en vooral van dweepers en een vuig priesterdom gehandeld werd als geleerd, en wat heeft hij het schoon gezegd, werden geroemd en waarlijk het geschrift van den heer van Dam kan in vele opzichten daar mede wel worden gelijk gesteld; wanneer de generaal Foy nog leefde, zoude hij te regt van hetzelfde kunnen zeggen: *gale woorden, blanke zonder bloeden*.

De titel van den heer van Dam komt voortnemelijk dan hierop neder: *ik ben liberaal, doch liberaal naar myn gevoelen*; ik heb niet de zogenaamde liberalen de juli-revolutie in Frankrijk toegelicht, omdat Karel X van zijnen troon, waarop hij ons in den weg zat, werd gehaald, en uit zijn rijk verbannen. Hij had dat in mijne ogen verdiend, omdat hij, strijdig met mijne gevoelens, den R. K. godsdienst beschermde, hij duldde priesters aan zijn hof en daar kan ik de reuk niet van verdragen, het is waar hij had de jesuiten wel verjaagd, maar die concessie was niet genoeg, hij was alse ongeschikt om te regeren.

En ofschoon de herbaring naderde van de *vyftienjarige oonspreke*, stond het hem niet vrij van art. 14 van het charter gebruik te maken en vrijheidsdoende besluiten te nemen. Zijn constitutionele onschandbaarheid konde hem niet waarborgen tegen het heilig regt der volken, door een tiental mannen op het stadhuis verzameld, die zich sedert eenige jaren in hunne eigenliefde gekwetst gevoelden, gerepresenteerd, het staat mij en dergelijke mannen, kan de heer van Dam te regt zeggen, alleen voor *uitzonderings-wetten* te stemmen en deze te doen uitvoeren. Ik heb niet geschroomd daar bliken van te geven. — Dit is het ware liberalismus.

Ik zou te ver uitwiden, wanneer ik het vlogschrift geheel wilde ontleeden en het overdrevene daarvan aantoonen, en dit is het mij ook niet waard, doch alleen wil ik nog opmerken, dat vele schoone woorden, door den heer van Dam

worden gebezigd, om eene beschrijving van het liberalismus te doen en wenschelijk ware het, dat hij sich daarbij bepaald had; die stof leverde een genoegzaam ruim veld, om daarover uit te weiden, maar de man wilde bij die gelegenheid het vieren aan zijne zwartgalligheid tegen de R. K. geestelijkheid en daaraan behoort men dan ook zijne divulgatie toe te schrijven, mogelijk heeft hij ook verondersteld aan vele Noord-Nederlanders daarmede genoeg te zullen geven, zonder te bedenken dat meer dan een derde der bevolking behoort tot dien godsdienst, die door hem zoo grovelijk beleedigd wordt; terwijl zijne toepassing van het geoorloofde om revolutien te maken en Vorsten te ontroonen; wanneer deze niet naar het gevoelen van misnoegden of in hunne eigenliefde gekwetste ingezetenen regeren, een gevaarlijk grondbeginsel is, hetwelk gelukkig bij weldenkende weinig ingang zal vinden.

Een onpartijdig Nederlander.

GOUVERNEMENT van NOORD-BRABAND.

Iemand in het bezit zijnde van eenigen Genees- of Heelkundigen graad, en geneigdheid hebbende om als *Officier van gezondheid der derde klasse*, bij een der corpsen mobiele Noord-Brabandsche schutterij te worden geplaatst, wordt verzocht zich hiertoe aantemelden, voorzien van voldoende getuigschriften, bij het Gouvernement van Noord-Brabant

BEKENDMAKINGEN.

41. * * * OPENBARE VERKOOPING van eene aanzienlijke partij MANUFACTUREN.

JOHAN MARINUS OFFERS,

Vendumeester, wonende in de Hintamerstraat, n. 294, te 's Hertogenbosch, zal ten verzoeken van zijne Principale, door verandering van Affairen, ten zijnen huize op Dinsdag den 30 October 1832, en volgende dagen des voormiddags ten 10 uren te beginnen, tegen kontante betaling verkoopen:

200 Stukken $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{2}$ ENGELSCH GEL

KLEURDE KATOENEN.

300 Dozijn GEKLEURDE en WITTE

DOEKEN.

100 Stuks SCHEERTINGS of ENGEL

SCHIELINNENS.

200 Stuks PRINTES, SCHAWLS en OM

SLAGDOEKEN.

100 Stukken GAZEN en NETELDOEKEN.

70 Stukken CAMBRICKS of PERCAL'S

en $\frac{1}{2}$ KEPEFS.

Eene groote partij LAKENS, MERINOS-

SEN, FLENELS, witte SPREIJEN,

zwarte zijde HALSDOEKEN, gebleekt en

ongebleekt BAALKATOEN in alle breed-

tens, PILOUX, Katoen SERVETTEN

GOED, LINNENS, NANKINETS,

Italiaansche STROOHOEDEN, TULES,

Doosjes met NAAIGAREN, KOUSEN,

bonte GARENS, enz. enz.

Alle welke Goederen daags voor de Verkoop

Maandag den 29 October 1832, ten voormelden huize

voor een ieder zullen te zien zijn, van des voormid-

dags 10 tot 12 uren, en des namiddags van 2 tot

5 uren.

Insiddels iemand nadere onderrigting omtrent de Condi-
tien van Verkoop begerende, kan sich bij genoemde Vendu-
meester, en ten kantore van den Notaris JOH. DE BERGHE,
in de Peperstraat te 's Hertogenbosch, vervoegen.

ZEGT HET VOORS.

PRIS DER BEURSEFFECTEN.

AMSTERDAM, den 20 October.

Nederl.	Werkel. Schuld.	à	per Ct.	13/16	à	15/16	15 1/4
Uitgestelde schuld							
Kassihiljetten							
Recepis, geldl. 1830			5 pCt.	90 1/4	à	92 1/4	91 3/4
Schak. bilj., groote			6	99	à	99 1/4	
Vrijwillige Geldleening			6	96 1/2	à	97 1/4	97
Nieuwe Idem 1832			5	77 1/2	à	78 1/4	77 1/2
Amortisatie-Syndikaat			4 1/2	69 3/4	à	70 1/4	70
Dito, dito			3 1/2		à		
Handel-Maatschappij			4 1/2	85 1/4	à	85 3/4	85 1/2
FRANKRIJK. Ins. op het gr. boek			3	67 1/2	à	68	67 1/2
RUSLAND Bij Hope en G.			5	95 1/4	à	95 3/4	95 1/2
Bij dezelfde 1828 en 29			5	97 1/2	à	97 3/4	97 1/4
SPANJE Cert. Amsterdam			5	48 1/2	à	49 1/2	48 1/2
dezelfde			3	29 1/4	à	30	28 1/2